

**ЮВІЛЕЙ АКАДЕМІКА НАПРН
УКРАЇНИ
ВІОЛЕТТИ ОМЕЛЯНІВНИ
КОНОВАЛОВОЇ**

**(90-річчя від дня народження та
65-річчя науково-педагогічної і
громадської діяльності)**

Тридцятого березня 2017 року юридична спільнота України святкувала ювілей відомого вченого-криміналіста, доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України, заслуженого діяча науки України, заслуженого професора Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого Віолетти Омелянівни Коновалової.

Одержавши юридичну освіту у Харківському юридичному інституті (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) та присвятивши деякий час слідчо-прокурорській роботі в прокуратурі м. Ворошиловська Ворошиловградської області (нині – м. Алчевськ Луганської області), Віолетта Омелянівна пов'язала свою подальшу долю з науково-педагогічною діяльністю.

Навчаючись в аспірантурі Харківського юридичного інституту та виконуючи дисертаційне дослідження під керівництвом відомого криміналіста та талановитого вченого Колмакова Віктора Павловича, який працював на посаді директора НДІ судових експертиз імені Заслуженого професора М. С. Бокаріуса, Віолетта Омелянівна Коновалова відразу проявила себе як сміливий та талановитий науковець, обравши об'єктом роботи проблеми криміналістичної тактики допиту свідків в органах розслідування. Блискуче захистивши кандидатську дисертацію, вона почала працювати на кафедрі криміналістики Харківського юридичного інституту спочатку на посаді асистента, згодом – на посадах доцента і професора, а

протягом 15 років (з 1981 по 1996 рр.) – завідувачки кафедри криміналістики. Нині Віолетта Омелянівна Коновалова – доктор юридичних наук, професор кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки України, Заслужений професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Новаторські здібності та вміння відстоювати свої наукові погляди допомогли Віолетті Омелянівні обрати доволі складну та інноваційну на той час тему докторської дисертації дослідження «Теоретичні проблеми слідчої тактики (пізнавальна функція логіки та психології)». Наукові положення, які виносились автором на захист у 1966 р., і на сьогодні слугують основою формування теоретичних засад криміналістичної тактики та юридичної психології.

Талановитість та працездатність В. О. Коновалової віддзеркалені в її працях, присвячених різним напрямам наукової діяльності. Творча спадщина дослідниці набула відображення у понад 250 виданнях, які стали значним внеском у розвиток вітчизняної юридичної науки, сприяють покращенню діяльності правозастосовних органів та підвищенню правосвідомості майбутніх юристів. Найбільш значущими науковими працями ученого є такі: «Проблеми логіки та психології в слідчій тактиці» (1965), «Организационные и психологические основы следственной деятельности» (1973), «Психология в расследовании преступлений» (1980), «Следственная тактика: принципы и функции» (1983), «Допрос на предварительном следствии» (1985), «Экологические преступления: квалификация и методика расследования» (у співавт., 1994), «Правовая психология» (1997), «Обыск: тактика и психология» (у співавт., 1997), «Криміналістическая тактика: теории и тенденции» (у співавт., 1997), «Криміналістика: підручник» (у співавт., 1998, 2001, 2004, 2008, 2016), «Допрос: тактика и психология» (1999, 2006), «Руководство по расследованию преступлений» (у співавт., 2002), «Настільна книга слідчого» (у співавт., 2003, 2007, 2008, 2010), «Юридична психологія: Підручник» (у

співавт., 2004, 2008), «Убийство: искусство расследования» (2006, 2013), «Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності (окремі криміналістичні методики)» (у співавт., 2006), «Версия: концепция и функции в судопроизводстве» (2007), «Керівництво з розслідування злочинів» (у співавт., 2009), «Правовая система Украины: история, состояние и перспективы: в 5 т.» Т. 5 (у співавт., 2011), «Настільна книга слідчого: науково-практичний посібник» (у співавт., 2011), «Интуиция: понятие и функции в судопроизводстве» (2013), «Практикум з криміналістики: навчальний посібник» (у співавт., 2014), «Проблеми методології криміналістики» (2015), «Textbook of criminalistics. Volume 1: General Theory» (у співавт., 2016) та ін.

Юридичною спільнотою високо оцінюється науковий внесок Віолетти Омелянівни у розвиток криміналістичної науки, особливо тактики і методики розслідування злочинів, юридичної психології, методології криміналістики та судової експертизи тощо. Вона є основоположником психолого-юридичної школи в Україні. Її роботи стали не лише джерелом подальших наукових розробок у цій галузі, а й науково-методичною базою для викладання навчальної дисципліни «Юридична психологія» у вищих навчальних закладах як нашої держави, так і країн колишнього СРСР.

Наполеглива наукова праця дослідниці відзначена різними нагородами – орденом княгині Ольги III ступеня (2003), Почесним знаком (орденом) I ступеня Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (2014), Срібною медаллю Герберта Манса (Конгрес криміналістів, 2015), медаллю «За доблесну працю», Почесною грамотою Міністерства юстиції України, іменним годинником «Від Генерального прокурора України» та ін. Вона є лауреатом премії імені Ярослава Мудрого в галузі підготовки наукових кадрів (2001 р.) та за видатні досягнення у науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства (2003, 2006 рр.). Розпорядженням Президента України їй присуджувалася державна стипендія як видатному діячеві науки (2001–2004 рр.).

Глибина наукових інтересів Віолетти Омелянівни, сміливість її міркувань, прагнення до самовдосконалення, доброзичливість до колег та висока вимогливість до себе дозволили їй протягом десяти років бути членом Президії Національної академії правових наук України. На сьогодні вона є заступником Голови Координаційного бюро з проблем криміналістики, судової експертизи та юридичної психології Національної академії правових наук України і членом спеціалізованої вченої ради Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Працездатність ученого відображена і в її роботі у складі редакційної колегії наукових збірників «Проблеми законності», «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики», «Вісник Національної академії правових наук України» та журналу «Криміналіст першодрукований».

Віолетта Омелянівна – талановитий педагог, який зробив значний внесок у підготовку висококваліфікованих юристів. Серед її учнів багато відомих учених-криміналістів, юристів-правознавців, суддів, прокурорів, народних депутатів України. В. О. Коновалову заслужено поважають студенти й аспіранти, оскільки її лекції наповнені глибоким теоретичним змістом, відрізняються новизною та логічною послідовністю, ґрунтуються на значному практичному і соціологічному матеріалі.

Завдяки принциповості і порядності, доброзичливості, інтелігентності, ерудованості і сумлінному ставленню до своїх обов'язків В. О. Коновалова набула авторитет та пошану в колективах Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Національної академії правових наук України та серед широкої юридичної громадськості.

Редакційна колегія збірника наукових праць «Вісник Асоціації кримінального права України» щирозадушено вітає Віолетту Омелянівну Коновалову зі славетним ювілеєм і бажає їй міцного здоров'я та невичерпної життєвої енергії, нових конструктивних ідей, наукових пошуків і мудрих рішень, благополуччя, творчої наснаги та подальших успіхів у роботі.